

's-Gravenhage, 16 december 1997

Het Draaiboek BSE, dat de Directeur MKG op 26 juni 1997 voor overleg aan de Raad deed toekomen.

Betreffende bovengenoemd draaiboek kan de Raad voor dierenaangelegenheden U het volgende mededelen.

Allereerst wenst de Raad op te merken, dat hij U op 24 juni jl. een notitie heeft toegezonden betreffende de Draaiboeken Mond- en Klauwzeer (MKZ) en Newcastle disease en aviaire influenza. De Raad heeft tot zijn genoegen geconstateerd dat het onderhavige Draaiboek BSE veel beter op de huidige stand van zaken is toegesneden dan de twee eerder besproken draaiboeken. Toch staan in bovengenoemde notitie van 24 juni jl. een aantal op- en aanmerkingen die ook direct toepasbaar zijn op het thans voorliggende Draaiboek BSE. De Raad wenst deze op- en aanmerkingen nogmaals nadrukkelijk onder Uw aandacht te brengen.

De Raad heeft verder de indruk dat er in het thans aan de orde zijnde draaiboek van wordt uitgegaan dat BSE een "andersoortige" ziekte is dan andere besmettelijke dierziekten, zoals bijvoorbeeld MKZ en varkenspest, en dat dus ook een ander soort draaiboek nodig is. De Raad onderschrijft dit onderscheid niet. Alle draaiboeken zouden, voor wat betreft de opzet, hetzelfde moeten zijn en daarbij zou het draaiboek voor BSE geen uitzondering moeten vormen. Teveel wordt er in het Draaiboek BSE van uitgegaan dat BSE in Nederland een randverschijnsel is, terwijl de Raad van oordeel is dat juist in een draaiboek met de ernstigste situatie rekening dient te worden gehouden. Zo zal het draaiboek veel duidelijker dan thans gebeurt dienen aan te geven wat er bij een massale uitbraak dient te gebeuren. Hoe staat het dan met de destructie- en laboratoriumcapaciteit? Ook zal het bij een massale uitbraak niet meer mogelijk zijn, juist vanwege capaciteitsproblemen, om gehele bedrijven te ruimen. Het draaiboek zal ook aan moeten geven hoe in dat geval gehandeld dient te worden.

Specifiek voor BSE is, dat het grote risico's voor de volksgezondheid met zich meebrengt. De Raad realiseert zich dat het draaiboek zich richt op de bestrijding van de ziekte bij het rundvee, maar acht het desalniettemin gewenst dat tenminste een verwijzing wordt opgenomen naar de maatregelen, die op het gebied van de volksgezondheid worden getroffen. Dit zou bijvoorbeeld in de Management-samenvatting of in een aparte bijlage kunnen geschieden.

Naar de mening van de Raad wordt in het draaiboek onvoldoende aangegeven wanneer sprake is van een rund met hersenverschijnselen (paragraaf 3), en wat het onderzoek van een dergelijk rund (paragrafen 4 en 4.1) moet omvatten. Daarnaast wordt kennelijk onvoldoende duidelijk dat alle runderen met hersenverschijnselen direct moeten worden gemeld als zijnde BSE-verdacht. Als uit het bovengenoemde onderzoek blijkt dat BSE kan worden uitgesloten, kan de verdacht-status worden opgeheven, maar de melding moet dan al zijn geschied. Op dit moment worden ongeveer 50 BSE-verdachte runderen per jaar gemeld. Het OIE beschuldigt Nederland van onderrapportage, omdat statistisch kan worden aangetoond dat ongeveer 350 gevallen per jaar zouden moeten voorkomen.

Indien bij een rund op een bepaald bedrijf BSE is vastgesteld, zal er een epidemiologisch onderzoek gestart worden naar eventuele andere runderen die besmet zouden kunnen zijn met BSE. De Raad constateert dat in het draaiboek over dat traceringsonderzoek eigenlijk niets is opgenomen. Omdat van tevoren vast zou moeten staan hoe, bijvoorbeeld op herkomstbedrijven van het rund of op bedrijven waar voer uit dezelfde partij gevoerd is, onderzocht wordt of er runderen met BSE aanwezig zijn, zou de Raad graag zien dat in het draaiboek het protocol wordt opgenomen van dat epidemiologische onderzoek.

De Raad dringt er op aan, dat in het draaiboek meer aandacht wordt geschonken aan de communicatie met de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde. Op een aantal plaatsen zou de KNMvD opgenomen moeten worden bij de te informeren instanties. Evenzeer verdient de KNMvD vermeld te worden aan het eind van de vierde alinea van de Management-samenvatting. In dit verband zou ook de informatie aan de praktizerende dierenarts uitvoeriger moeten worden vastgelegd.

Na deze algemene opmerkingen meent de Raad nog de volgende meer specifieke opmerkingen te moeten maken. Deze opmerkingen, alsook een groot aantal andere detail-opmerkingen, zijn reeds besproken met de heer Van Wijk van de Directie MKG.

Op pagina 1 wordt de indruk gewekt dat niet het gehele bedrijf geruimd wordt indien BSE bij een rund op dat bedrijf wordt vastgesteld. Indien het ruimingsbeleid ongewijzigd blijft (zoals ook op pagina 1 gesteld), dan is dat niet juist.

Op pagina 2 zou in paragraaf 3 opgenomen dienen te worden dat de kringdirecteur de melding dient door te geven aan de Veterinaire Hoofdinspecteur.

Op pagina 4 zou onder 4.3, derde opsommingsteken, de “slacht- en gebruikswaarde” vervangen dienen te worden door “volledige gebruikswaarde”. In dit kader dienen er geen misverstanden te ontstaan, zodat het rund zo snel mogelijk overgenomen kan worden.

Onder 4.4 dient aangegeven te worden dat, indien het noodzakelijk is het dier op het bedrijf te doden, dat zou moeten gebeuren zonder de hersenen te beschadigen.

Onder 5.2 zou ook aangegeven moeten worden dat de Veterinaire Hoofdinspecteur op de hoogte gebracht wordt. Daarnaast zou nog eens gekeken moeten worden of ook niet andere partijen, zoals de practicus, de Gezondheidsdienst en de Productschappen op de hoogte gesteld kunnen worden.

Onder 5.2, maatregel 3, kan beter gesproken worden van het “afvoeren” van alle verdachte dieren dan van het “ruimen” van de dieren.

Onder 6 zou toegevoegd dienen te worden “de Veterinaire Hoofdinspecteur ziet toe op de uitvoering van de maatregelen in relatie tot de volksgezondheid.”

Op pagina 6 zou onder 6.2 aangegeven dienen te worden wat de taakverdeling is tussen de kringdirecteur en de regiodirecteur. Daarover dienen in tijden dat het rustig is afspraken gemaakt te worden en niet in de hectische periode wanneer de massale dierziekte is geconstateerd.

Op pagina 7 wordt onder 6.6 wel aangegeven dat dieren getaxeerd worden, maar wordt niets gezegd over de taxatie van materialen. Op grond van die onzekerheid zouden onduidelijkheden kunnen ontstaan.

Onder 6.7 is het beter om te spreken over “slachthal” in plaats van “slachtplaats”.

In paragraaf 6.7 wordt op diverse plaatsen aangegeven dat er (werk)afspraken gemaakt dienen te worden. De Raad dringt er op aan met het maken van deze afspraken niet te wachten tot de ziekte is uitgebroken, maar dat al bij voorbaat te doen en deze afspraken in het draaiboek vast te leggen (eventueel in een bijlage).

Op pagina 8 wordt onder 6.8.1 aangegeven dat ontsmetting plaatsvindt met 1% natronloog. Dat levert in de praktijk nogal wat problemen op. Beter is het om hier quaternaire ammoniumbasen voor te schrijven. Dat levert in de praktijk minder weerstanden op.

Op pagina 9 wordt in onderdeel 7.1.1 en 7.1.2 de directeur MKG genoemd. Dat dient veranderd te worden in de directeur RVV.

Onduidelijk is wat onder 7.2 bedoeld wordt met “relevante” directeuren en “relevant” bedrijfsleven.

Op pagina 10 zou onder 9 ook aangegeven dienen te worden dat de Veterinaire Hoofdinspecteur bij de handelingen betrokken is.

De voorzitter

De secretaris

Prof.Dr. S.G. van den Bergh

Mr. H.G. van Waveren